

Asiantuntijalausunto lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta sekä eräksi muiksi laeiksi (HE 105/2023 vp)

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) asiantuntijaa lausumaan hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta sekä eräksi muiksi laeiksi. Esitän lausuntonani kunnioittavasti seuraavaa.

ORK toimii rikosrekisterin rekisterinpitäjänä. Rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 6 momenttiin esitetyt muutokset, jotka johtuvat ehdotetuista rangaistussäännösten muutoksista, ovat toteutettavissa rikosrekisterijärjestelmään lain voimaantulon edellyttämässä aikataulussa eikä esitettyyn sääntelyyn ole huomioita.

Rikosrekisterilain 6 §:n 4 momenttiin ehdotetaan lisäksi lisäystä, jonka mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023, jälj. sote-valvontalaki) 28 §:ssä tarkoitettua tehtävää varten annettavaan rikosrekisteriotteeseen merkitään jatkossa rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi 3 momentissa mainitut tiedot. Pidän lisäystä kannatettavana ja välttämättömänä, jotta laissa rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä (214/2012) säädetyn tiedonvaihdon kautta saadut tiedot voidaan merkitä sote-valvontalaissa säädetylle rikosrekisteriotteelle vastaavalla tavalla kuin lasten kanssa toimimista koskeville rikosrekisteriotteille.

ORK toimii rikosrekisteritietojen EU-tiedonvaihdon (ns. ECRIS-tiedonvaihto) sekä vuonna 2025 käyttöönotettavan ECRIS-TCN-järjestelmän kansallisena keskusviranomaisena. Lakiin rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 13 a §:ään esitetään muutosta, jonka mukaan säännös kattaisi myös jäsenvaltion kansalaiset, joilla on kolmannen maan kansalaisuus. ECRIS-TCN-asetus ((EU) 2019/816) edellyttää yksiselitteisesti näiden henkilöiden tietojen tallentamista ECRIS-TCN-järjestelmään, joten pidän muutosta kannatettavana.